

РЕШЕНИЕ

№ 6788

гр. София, 07.11.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 35 състав,
в публично заседание на 16.05.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Миглена Недева

при участието на секретаря Даниела Иванова, като разгледа дело номер **365** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно – процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Б. А. Б. от [населено място] срещу Заповед № 4243 / 20.11.2012 г. на Ректора на Технически университет – С., с която Б. А. Б., на основание чл.74, ал.2, т.2 от Закона за висшето образование и чл.20, ал.1, т.5 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в ТУ – С. е отстранен от докторантура по докторска програма „Компютърни системи, комплекси и мрежи” към катедра „Компютърни системи”.

Жалбоподателят, чрез адв. Д., излага съображения за липсата на мотиви и съществени процесуални нарушения в процедурата по налагане на наказания, както и за противоречие с материалния закон. Моли заповедта да бъде отменена като незаконосъобразна и да бъдат присъдени направените по делото разноски по представен списък.

Ответникът по делото, чрез юрк. Т., оспорва жалбата и счита издадения административен акт за законосъобразен. Моли заповедта да бъде оставена в сила, както и да му бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу подлежащ на обжалване административен акт, подадена от активно

легитимирано лице и в срок.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Административен съд София – град, II а.о., 35 състав, като взе предвид доводите на страните и прецени доказателствата по делото, приема за установено от ФАКТИЧЕСКА и ПРАВНА страна следното:

Като законово основание за издаване на процесната заповед, в частта ѝ, касаеща жалбоподателката, е посочена разпоредбата на чл.74, ал.2, т.2 от Закона за висшето образование, предвиждаща, че студент, докторант или специализант се отстранява от висшето училище за определен срок при системно неизпълнение на задълженията си по учебния план или правилниците на висшето училище.

Съдът приема, че компетентен за издаване на административното разпореждане за отстраняване на студент, докторант или специализант при наличие на предвидените в закона предпоставки е ректорът, като един от органите на управление на висшето училище. Правомощието му се извежда от разпоредбата на [чл. 32, ал. 1, т. 4 ЗВО](#), според която ректорът на висшето училище решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на студенти, докторанти и специализанти. При положение, че ректорът се произнася по въпросите, определящи за придобиване или за загубване на статута на студент, докторант и специализант, той може да се произнася и за отстраняването на такива лица за определен период, което е форма на временно загубване на придобития статут – [чл. 67 ЗВО](#).

При горните аргументи, следва да се приеме, че заповедта е издадена от компетентния за това административен орган и в писмена форма, поради което не са налице основания за отмяна / обявяване на нищожност, съгласно чл.146, т.1 и т.2 от АПК.

В същото време, съдът установява наличието на съществени процесуални нарушения в процедурата, както и несъответствия с материалния закон, налагащи отмяна на акта по чл.146, т.3 и т.4 от АПК.

Всеки административен акт следва да бъде мотивиран и да съдържа коректно описание на фактическите и правните основания, послужили за издаването му / чл.59, ал.1 и ал.2, т.4 от АПК. Това е задължително изискване, както, за да даде възможност на съда да провери законосъобразността на акта, така и, за да може заинтересованото лице да разбере точно при какви обстоятелства и за какво нарушение се издава същия и да организира защитата си.

Формално в процесната заповед има посочени правни основания - 74, ал.2, т.2 от Закона за висшето образование и чл.20, ал.1, т.5 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в ТУ – С.. Те обаче предвиждат различни хипотези, съответно за приложението им се налага да са налице различни фактически обстоятелства, противоречат си една на друга и не могат да се прилагат във връзка една с друга, така, както е посочено в заповедта.

Както бе посочено по-горе, чл.74, ал.2, т.2 от Закона за висшето образование, предвиждаща, че „студент, докторант или специализант се отстранява от висшето училище за определен срок при системно неизпълнение на задълженията си по учебния план или правилниците на висшето училище”.

Текстът на чл.20, ал.1, т.5 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в ТУ – С., пък предвижда, че се отстранява докторант, който „ е получил писмено мнение в атестацията, че не работи успешно и не изпълнява индивидуалния си план”.

При анализ на двете посочени разпоредби прави впечатление следното:

На първо място, съгласно чл.74, ал.2 от Закона за висшето образование „отстраняването” от висше учебно заведение е форма на временно загубване на придобития статут и е възможно само „за определен срок” и именно с това то е различно по своя характер от „отписването” от учебното заведение / чл.74, ал.1 от ЗВО/, което е възможно само при следните хипотези: 1. успешно завършване курса на обучение и 2. напускане или преместване.

В тази връзка чл.20, ал.1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в ТУ – С. не съответства на законовата разпоредба на чл.74, ал.2 от ЗВО, тъй като в тази разпоредба не се посочва, че отстраняването е само за определен срок.

Поради същата причина оспорената заповед е незаконосъобразна и в самото си разпореждане, което е за отстраняване на Б. А. Б. от докторантура по докторска програма „Компютърни системи, комплекси и мрежи” към катедра „Компютърни системи”, без указване на какъвто и да е срок на тази санкция. Следва да се отбележи, че срокът би могъл да се посочи както чрез конкретно определен период от време, така и чрез събдяване на определено условие. Това обаче не е направено в заповедта, поради което само на това основание, същата следва да бъде отменена като незаконосъобразна и противоречаща на чл.74, ал.2 от ЗВО.

На второ място, посочените две цитирани в заповедта правни основания за издаването ѝ визират различни по своя характер и фактически състав хипотези: чл.74, ал.2, т.2 от ЗВО, предвижда системно неизпълнение на конкретни задължения на студента по учебния план или правилниците на висшето училище, а чл.20, ал.1, т.5 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в ТУ – С. предвижда получаване на писмено мнение в атестацията, че не работи успешно и не изпълнява индивидуалния си план.

Предвид съдържанието на тези разпоредби, за да е налице основание за прилагане всяко от посочените правни основания, следва да се установява наличието на различни правно – релевантни факти.

От своя страна, в текста на заповедта не са посочени никакви факти и обстоятелства.

Цитирането на писмо от М. изх. № 0413-318 / 07.11.2012 г., в което министърът на образованието и науката изразява становище по жалба от Б. Б. по повод на друга заповед, издадена от ректора на университета, с която докторантът е бил преместен от редовна в задочна форма на обучение, по която министърът счита, че заповедта е била издадена в нарушение на чл.19, ал.1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в ТУ – С. не може да се счита за излагане на фактически основания за издаване процесната заповед. Не е такава и мнението на министъра, изложено в това писмо, че при нарушенията на учебната и трудова дисциплина би следвало да бъде приложена разпоредбата на чл.74, ал.2, т.5 от ЗВО, тъй като това мнение не е част от процедурата и не е задължително за ректора на университета. Дори и да беше така, това не освобождава последният от излагане на конкретни мотиви и основания за издаване на заповедта.

Разпоредбата на чл.74, ал.2, т.2 от ЗВО е бланкетна, тъй като може да се прилага само във връзка с твърдяно системно неизпълнение на конкретно задължение по учебния план или правилниците на висшето училище. Първо, посочване на конкретно нарушена разпоредба на вътрешен акт изобщо няма. И второ, за прилагане на чл.74, ал.2, т.2 от ЗВО се изисква доказване на „системно” неизпълнение на конкретно задължение / каквото не е посочено/.

Ролята на съда е да провери законосъобразността на акта при посочените в него от

административният орган правни и фактически основания, но не и да допълва, а още по-малко създава или поправя мотиви на оспорения акт в хода на съдебното производство.

Разпоредбата на чл.20, ал.1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в ТУ – С. освен, че не предвижда отстраняването да става за определен срок, незаконосъобразно разширява и обхвата на чл.74, ал.2 от ЗВО, като в нея са предвидени и други основания за „отстраняване” от университета, различни от тези, които изчерпателно за изброени в закона. Съгласно чл.74, ал.2 от ЗВО „студент, докторант или специализант се отстранява от висшето училище за определен срок” само при три възможни хипотези, а именно при:

1. предоставяне на неверни данни, въз основа на които е приет във висшето училище, или подправяне на документи за студентското му положение;
2. системно неизпълнение на задълженията си по учебния план или правилниците на висшето училище;
3. осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер.

Сочената в заповедта разпоредба на чл.20, ал.1, т.5 от ПУРПНС в ТУ-С. предвижда хипотеза, която изобщо не е сред изброените в чл.74, ал.2 от ЗВО. В този смисъл, самият текст на чл.20, ал.1, т.5 от ПУРПНС в ТУ-С. е незаконосъобразен, като противоречащ на законова разпоредба.

Обстоятелството, че предвидената с Правилника хипотеза не фигурира в изброяването по [чл. 74, ал. 2 от ЗВО](#), налага извод, че същата е в противоречие със закона, поради което приложение намира принципът на [чл. 5, ал. 1 от АПК](#) „когато постановление, правилник, наредба, инструкция или друг подзаконов нормативен акт противоречи на нормативен акт от по-висока степен, прилага се по-високият по степен акт”. В случая, видно от съдържанието на разпоредбата на [чл. 74, ал. 2 от ЗВО](#), в същата са изброени изрично и изчерпателно основанията за отстраняване на студентите за определен срок от висшето училище, поради което не е налице неуредено положение по смисъла на [чл. 37 от ЗВО](#).

От всичко изложено до тук, съдът обосновава правния си извод за незаконосъобразност на процесната заповед, която макар и постановена от компетентен орган, в кръга на неговите правомощия, е издадена в противоречие с материалния закон, а оттам и с целта на закона.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, II а.о., 35 състав,

Р Е Ш И :

О Т М Е Н Я по жалба на Б. А. Б. от [населено място] № 4243 / 20.11.2012 г. на Ректора на Технически университет – С..

Препис от решението, на основание чл.138 от АПК, да се изпрати на страните.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от деня на съобщаването му чрез настоящия съд пред Върховен административен съд.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ:

